

Nagy Irén

Transzilván elégia

Akár a fák, dermedt téli csendben,
sugárzó nyárról álmodnak a bércek.
Féltékenyen őrzi titkait a mélynek
a sötétség lenn.
Nagy idők távlatán,
miközben, görnyedezve,
elárvult századok
egymás nyomába lépve
vonulnak el,
talán álmodni lehet már
csupán.
De álmodni lehet!
Hiszen ugyanazon az égen,
fenn, temérdek
csillagraj suhan át,
végtelen menetben.

Magasságok és mélységek sora:
történelem.
Emlékezés borít rá fakuló glóriát.
Bő ezer esztendő:
bűnök s nagy erények,
romlás, meghasonlás,
küzdés, remény, élet.
Népek sorsa.
De örök példája hűséges hegyeknek:
nem adni fel!

Ha vihar dühöng,
ha zúg-süvít a szél, nem adni fel!
A pillanat azé,
aki felemeli
múltja porba-sárba
gyötört szellemét,
amit elfojtani időről időre

lehet talán,
de megölni nem.

Sugárzó nyár:
páratlan másfél század.
Erdély felett szállt akkor
(úgy mondják) a turulmadár,
tündöklő tollú,
nagy, kiterjesztett szárnyal,
hogy míg a tisztesség
s rend nyomán felszáradt
a sok könny s a vér,
vesztett illúziók tövén ébredhessen
valós, új esély.
Ami széthullt előbb, újra összeállt.
Három nemzettelé lett a fényes misszió,
minek sem török nyűg,
sem osztrák uralom
nem vethetett cselet,
s nem szabott határt.

Mint messzi fény, tűnik elő az időből
az Erdélyi Fejedelemség kora,
két birodalom határvidékén:
erről török szultán,
túl Habsburg-dinasztia.
Akkor jött Bocskai,
hogy népét összefogja,
majd Bethlen Gábor,
országga jó ura,
aki fegyver helyett
aranypénzt veretett.

Gyűltek a földeken,
kint az aranykévék.
Ő megtette, amit tehetett.
Hirdette,
hogy minden ember haszna,
ha épít házat, várat,
vagy ha farag bölcsőt.
De azt is: ha nagyobb
a széthúzásnál az egyetértés

s a kételynél a hit,
napfény és madárdal érleli a gyümölcsöt,
az ősz pedig termést hoz,
s dúsan megterít.

Akár a fák, dermedt téli csendben,
zengő zivatarról álmodnak a bércek:
fényes paripákon páncélos vitézek
vonultak így.

Kürtszó nyomán, zászlók alatt,
diadalmas sereg haladt.
Haladt,
mint folyók a völgy felé,
morajlott, akár a tenger.
Zúgott, dübörgött, megrendült belé
a völgy, a domb,
mikor megállt
nehéz-nagy csatarendben.

Lángoló fény, tűz volt a lelkük,
utána hamu nem maradt.
Szabadság, haza: nagy szerelmük.
Hunyadi János nem riadt,
s Mátyás állt Kenyérmezőn szilárdan.
Körötte bőszen szólt a dob.
Öt évszázadnak távlatából
én hallgatom.
Te hallgatod?

Zengő zivatar: dicső forradalmak,
elmúltak mind.
Elhalt a csatazaj.
De néma felhők, figyelő vándorok
sodródznak odafenn a szélben.
Székely határőrök,
bátor kurucok,
vitéz hajdúk, veres darabontok,
Dózsa György
vagy Gábor Áronék nyomait
keresik az időben.
Itt nem használt
sámánok tudománya,

omladozik a székelyek ősi vára
(így: Székelytámadt, úgy: Székelybánja).
Csüggesztő-mély
kábulat borult a világra.
Méltatlan, vesztés korok
végtelen súlya nyom.
Hegyek, völgyek felett
visszhangzik Trianon...

Akár a fák,
dermedt téli csendben,
tavaszi rügyekről álmodnak a bércek.
Bár véget értek a hősi csaták,
nem némult el
a históriás ének.
Leomló, régi várfalak
romjai megszentelt,
ős-rögökre hullnak,
s mint árnyékok hídja a vízen,
tanúiként nagy,
nehéz időknek,
őseink mozdulatai
ereink mélyén
ma is megremegnek.

Itt élünk,
távol és közel.
Lelkünk nem otthontalan,
legmélyén titkos őrtüzek gyúlnak,
és bűvópatakként él a remény.
Itt élünk,
s mint nagy király
merészet álmodó fia,
a több száz éves, bűvös regében,
míg közel az árnyék,
és távol a fény,
eszmélünk.
Érik az idő.
Ragyogj még, mély fényű drágakő,
ERDŐELVE,
TERRA ULTRA SILVAM,
Európa nyitott tenyerében!
